

A Kúria a személyesen eljáró felperesnek a dr. Nagy Renáta rendőr őrnagy által képviselt alperes ellen megbízási- és helyettesítési díj megfizetése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 8.M.2930/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 49.Mf.631.950/2010/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Bíróság 49.Mf.631.950/2010/5. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, egyebekben hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében megbízási díj, illetve helyettesítési díj megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 8.M.2930/2008/21. számú ítéletével a felperes keresetének részben helyt adott és kötelezte az alperest 254.000 forint megbízási díj fizetésére kamataival együtt, egyebekben a bíróság a keresetet elutasította. Rögzítette, hogy a felek a költségeiket maguk viselik, a felperest pedig illeték fizetésére kötelezte. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a perbeli időszakban hivatásos szolgálati viszonyban állt az alperessel; mint a K.F.Ő.O. osztályvezető-helyettese teljesített szolgálatot. A felperes - a felülvizsgálati kérelemmel érintett - megbízási díj iránti igényét arra alapította, hogy a 2005. július 1-jétől 2005. október 31-éig, valamint 2006. április 1-jétől 2007. január 31-éig terjedő időszakban ún. rabosítási tevékenységet végzett, amely a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör volt, így a Hszt. 50. § (4) bekezdésére alapította igényét. A munkaügyi bíróság ítéletében utalt a felperes 2005. december 20-án kelt munkaköri leírására, amely azt tartalmazza, hogy „a fogda-csoportvezető távolléte vagy akadályoztatása esetén, külön megbízási alapján - díjazás ellenében - elvégzi a büntetőeljárás alatt állók rabosítását, DNS mintavételét”. A rabosítási könyvben szereplő bejegyzések szerint a perbeli időszakban a felperes 2005. augusztusban és szeptemberben, majd 2006. áprilisban, májusban, júliusban és novemberben, továbbá 2007. januárjában is végzett rabosítási tevékenységet. A 2007. január 31-én kelt irat szerint az Ő.O. vezetője, N.M. javasolta a rabosítási tevékenységért folyósított megbízási díj 2007. február 14-ei hatállyal történő megszüntetését és egyben a fenti tevékenység felperes munkakörébe történő beépítését. N.M. a tanúvallomásában úgy nyilatkozott, hogy a megbízási díj megszüntetésére vonatkozó kitétel csupán adminisztrációs hiba volt, mivel a felperes ténylegesen a javaslat elkészültekor nem részesült megbízási díjban. A bíróság megállapította, hogy a felperes a perbeli időszakban - amikor

igazolhatóan rabosítási tevékenységet végzett - a feladat ellátásáért a Hszt. 50. § (4) bekezdése szerinti megbízási díjra jogosult. A felperes ugyan hivatkozott arra, hogy nem csupán a rabosítási könyvben megjelölt esetekben végezte a tevékenységet hanem máskor is, de ezt nem ő dokumentálta, ezért a könyvben nem az ő neve szerepelt. Ezen előadást azonban bizonyítani nem lehetett, C.I. - akinek fő tevékenysége volt a rabosítás - csak általánosságban tudott a tevékenység végzéséről nyilatkozni. A Hszt. 50. § (4) bekezdése szerint a hivatásos állomány tagját az illetményalap 25-100 %-ig terjedő díjazás illeti meg. A 20/1997. (III.19.) BM rendelet 6. §-ának (1) bekezdése szerint pedig a hivatásos állomány tagjának az eredeti beosztás ellátása mellett, megbízás alapján járó díjazás mértékét az állományilletékes parancsnok a feladattal, valamint a feladat ellátására beosztottak számával arányosan határozza meg. A jelen esetben az volt megállapítható, hogy a különböző időszakokban rabosítási tevékenységet ellátók egységesen az illetményalap 100 %-ának megfelelő díjazásban részesültek függetlenül attól, hogy egymáshoz viszonyítva milyen arányban végezték ezt a tevékenységet. Így a bíróság a felperes esetében azokra a hónapokra vonatkozóan, amikor kimutatható volt a rabosítási tevékenység, 100 %-os díjazást állapított meg összesen 254.000 forint összegben. Ezután a Ptk. 301. § szerinti kamat megfizetésére is kötelezte az alperest kimondva, hogy a felek a költségeiket maguk viselik. A felperest pervesztességének arányában kötelezte az illeték viselésére, míg az alperes az 1990. évi CXIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint személyes illetékmentességben részesült. A felek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 49.Mf.631.950/2010/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében helybenhagyta. Kötelezte a felperest 16.400 forint le nem rótt fellebbezési eljárási részilleték viselésére. A bíróság kimondta, hogy az alperes saját másodfokú költségét maga viseli. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes alaptalanul sérelmezte a helyettesítési díj iránti igénye elutasítását. A megbízási díjjal összefüggésben a jogerős ítélet arra az álláspontra helyezkedett, hogy C.I. tanúvallomása minden kétséget kizáróan bizonyította, miszerint a vitatott időszakban a felperes minden egyes hónapban végzett rabosítási tevékenységet. A tanú nem azt állította, hogy minden rabosítást közösen végzett a felperessel, hanem azt, hogy ez „gyakran” történt ilyen módon. A tanú vallomásából az is kitűnik, hogy a felperes nyilvántartásában az a személy szerepel az adott rabosítás elvégzőjeként, aki az erről szóló jelentést elkészítette, illetőleg aláírta. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperest terhelte a bizonyítás kötelezettsége tekintetében, hogy nemcsak a rabosítási könyvben feltüntetett esetekben végezte a tevékenységet, hanem máskor is, ezt azonban a felperes kétséget kizáróan igazolni nem tudta. Az alperesi fellebbezéssel összefüggésben a másodfokú bíróság arra utalt, miszerint a munkáltató a Hszt. 50. § (4) bekezdése

alapján valóban mérlegelési jogkörben döntheti el, hogy az illetményalap 25-100 %-os mértéken belül milyen összegű megbízási díjat állapít meg, ugyanakkor adott esetben peradat, hogy a rabosítási tevékenységet végző személyek esetében az alperes ezen jogával nem élt. Ilyen különbséget az egyes munkavállalók között nem tett aszerint, hogy ki mennyi rabosítást végzett. Ebből következően az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperest legfeljebb arányosan illette volna meg a megbízási díj azon időszakban, amikor e tevékenységet megbízási alapján ellátta. Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és a felperes keresetének teljes egészében történő elutasítására irányult. Másodlagosan a 254.000 forint megbízási díj összegét 17.950 forintra, maximum 71.800 forintra kérte csökkenteni. Az alperes álláspontja szerint havonta egy alkalommal maximum 20 percig tartó elfoglaltság nem áll arányban a Hszt. 50. § (4) bekezdésében, illetve a 20/1997. (III.19.) BM rendelet 6. §-ában meghatározott, az elsőfokú bíróság által megítélt és a másodfokú bíróság által helybenhagyott illetményalap 100 %-át kitevő díjazással. A másodfokú bíróság helytelenül értékelte alaptalannak azt az alperesi hivatkozást, hogy a felperest legfeljebb arányosan illette volna meg a megbízási díj azon időszakban, amikor a tevékenységet ellátta. A másodfokú bíróság álláspontja szerint mivel korábban az alperes a mérlegelési jogával nem élt a megbízási díj megállapítása során, így utóbb ezen szabályra nem hivatkozhat. Az alperes álláspontja szerint azonban az, hogy az adott esetben az alperes nem a jogszabályok figyelembevételével hozta meg a döntését, nem jelenti azt, hogy ez alapján a bíróság is jogszabálysértő módon ítélni meg a jogosultságot. Az ítélezési gyakorlat is egységes abban a kérdésben, hogy egyenlő bánásmód miatt a munkáltató jogszabálysértő döntésére alappal senki sem hivatkozhat. A másodfokú bíróság helytelenül szintén elfogadta az elsőfokú hivatkozást a megbízási díj alátámasztására, miszerint a felperes 2005. júniusában rabosítás végzésére irányuló oktatásban részesült. Az alperes álláspontja szerint ez önmagában nem jogosít megbízási díjra, a felperesnek arra csupán a Hszt. és a BM rendeletben foglalt feltételek megvalósulása esetén van jogosultsága. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében utalt a Legfelsőbb Bíróság Mfv.II.11.179/2009/3. számú ítéletére, amely véleménye szerint analóg módon alkalmazható ezen ügy kapcsán is. A jelen perben a peresített időre az alperes szintén nem bízta meg a felperest a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátásával. Az alperes további hivatkozása szerint amennyiben a Kúria mégis megállapíthatónak találná a megbízási díjat, úgy az csak azokra a hónapokra jár, amikor legalább 10 fő rabosítását végezte. A felperes két hónapban végezte nagyobb mennyiségben ezt a tevékenységet, 2005. szeptemberében (15 fő) és 2006. júliusában (10 fő), a többi hónapokban csupán 1, illetve 2 fő rabosítását végezte. Erre tekintettel a 25 %-os megbízási díj összege 17.950 forint

lenne, míg a 100 %-os megbízási díj 71.800 forintot tenne ki.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az eljáró bíróságok helytállóan indultak ki abból a körülményből, hogy a felperesnek - munkaköri leírása szerint is - bizonyos feltételek mellett el kellett végeznie a büntetőeljárás alatt állók rabosítását. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperesre bízott tevékenység minél szakszerűbb ellátása érdekében a munkáltató oktatásban is részesítette. Mindebből következően alaptalan azon felülvizsgálati érvelés, hogy az alperes nem bízta meg a felperest szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátásával. A rabosítási könyv adataira, valamint C.I. tanúvallomására figyelemmel az eljáró bíróságok helyesen jutottak arra a következtetésre, hogy a felperes 2005. augusztus és szeptember, továbbá 2006. április-május-június-november hónapban, valamint 2007. januárjában is ellátta a tevékenységet. Ennek fejében díjazásra vált jogosulttá a Hszt. 50. §-ának (4) bekezdése alapján, melynek mértéke 25-100 %-ban határozható meg. A 20/1997. (III.19.) BM rendelet 6. §-ának (1) bekezdése szerint a hivatásos állomány tagjának az eredeti beosztása ellátása mellett megbízás alapján járó díjazás mértékét az állományilletékes parancsnok a feladattal, valamint a feladat ellátására beosztottak számával arányosan határozza meg. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a perbeli időszakban az állományilletékes parancsnok a végzett rabosítási tevékenység mértéke alapján nem tett különbséget, az ezen feladatot ellátók egységesen az illetményalap 100 %-ának megfelelő díjazásban részesültek. Ebből következően az eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül következtettek arra, hogy a rabosítási tevékenységet végzők - így a felperes is - részére 100 %-os díjazás fizethető. Nincs jogszabályi alapja az alperesi hivatkozásnak, miszerint csupán azon hónapokra lehetne díjat megállapítani, amikor legalább 10 fő rabosítása történt.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta [Pp. 275. § (3) bekezdés].

A felperesnek igazolt költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben határozni nem kellett.

Az alperes az 1990. évi XCIII. törvény 5. §-ának (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentességben részesül, ezért az illeték az államot terheli.

Budapest, 2013. január 30.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő